

Міністерство охорони здоров'я України

*ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського
МОЗ України"*

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

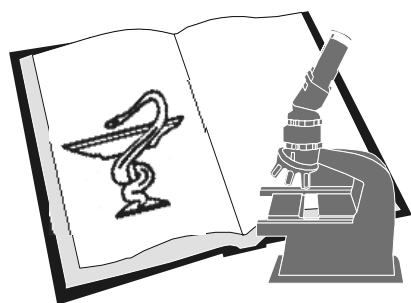
МЕДИЧНА ОСВІТА

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Виходить щоквартально

Видається з 1999 року

- ◆ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
- ◆ ДОСВІД З ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ
- ◆ ПОВІДОМЛЕННЯ, РЕЦЕНЗІЇ
- ◆ З ІСТОРІЇ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
- ◆ ЮВІЛЕЇ

Ministry of Public Health of Ukraine

SHEI "Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky of MPH of Ukraine"

National Medical Academy of Post-Graduate Education by P. L. Shupyk

MEDICAL EDUCATION

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

3(додаток)/2014

Редакційна колегія

Головний редактор:

Вороненко Ю. В., ректор НМАПО імені П. Л. Шупика, акад. НАМН України, д-р мед. наук, проф.

Заступники головного редактора:

Волосовець О. П., начальник управління освіти та науки МОЗ України, д-р мед. наук, проф., чл.-кор. НАМН України

Ковальчук Л. Я., ректор ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф., чл.-кор. НАМН України

Соколова Л. В., директор ДУ "Центральний методичний кабінет МОЗ України", д-р фармац. наук, проф.

Члени редколегії:

Боднар Я. Я., завідувач кафедри патологічної анатомії з секційним курсом та судової медицини ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф.

Вдовиченко Ю. П., перший проректор НМАПО імені П. Л. Шупика, д-р мед. наук, проф.

Гойда Н. Г., проректор з клінічної роботи НМАПО імені П. Л. Шупика, д-р мед. наук, проф.

Гребеник М. В., директор ННІ післядипломної освіти ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф.

Зозуля І. С., проректор з наукової роботи НМАПО імені П. Л. Шупика, д-р мед. наук, проф.

Кліщ І. М., завідувач кафедри клініко-лабораторної діагностики ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р біол. наук, проф. – **заступник відповідального секретаря**

Корда М. М., декан факультету іноземних студентів ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф.

Коробко Д. Б., декан фармацевтичного факультету ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", канд. фармац. наук, доц.

Криштопа Б. П., завідувач кафедри управління охороною здоров'я НМАПО імені П. Л. Шупика, д-р мед. наук, проф.

Мазур П. Є., директор Кременецького медичного училища імені Арсена Річинського, канд. мед. наук

Марценюк В. П., проректор з наукової роботи, інноваційних та комп'ютерних технологій ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р техн. наук, проф.

Мельничук І. М., завідувач кафедри філософії і суспільних дисциплін ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р пед. наук, проф.

Мисула І. Р., завідувач кафедри медичної реабілітації ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф. – **відповідальний секретар**

Мінцер О. П., завідувач кафедри медичної інформатики, директор центру дистанційної освіти НМАПО імені П. Л. Шупика, д-р мед. наук, проф.

М'ясников В. Г., завідувач кафедри фтизіатрії НМАПО імені П. Л. Шупика, д-р мед. наук, проф.

Нагірний Я. П., декан стоматологічного факультету ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф.

Поліщук В. А., професор кафедри українознавства ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р пед. наук, проф.

Посохова К. А., завідувач кафедри фармакології з клінічною фармакологією ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф.

Харченко Н. В., завідувач кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії НМАПО імені П. Л. Шупика, д-р мед. наук, проф., чл.-кор. НАМН України

Шкробот С. І., завідувач кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф.

Шульгай А. Г., декан медичного факультету ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф.

Шютц В., ректор Віденського медичного університету, проф.
Янкович О. І., професор кафедри філософії та суспільних дисциплін ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р пед. наук, проф.
Ярема Н. І., проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України", д-р мед. наук, проф.

Редакційна рада

Бабанін А. А., ректор ДУ "Кримський державний медичний університет імені С. І. Георгієвського", д-р мед. наук, проф., чл.-кор. НАМН України

Балл Г. О., завідувач відділу психології, вікової психології та дефектології Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, д-р психол. наук, проф., чл.-кор. НАПН України

Бойчук Т. М., ректор ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет", д-р мед. наук, проф.

Бондаренко О. Ф., завідувач кафедри психології Київського національного лінгвістичного університету, професор факультету медичної психології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, д-р психол. наук, проф., чл.-кор. НАПНУ

Бурлачук Л. Ф., декан факультету психології Київського національного університету імені Т. Шевченка, д-р психол. наук, проф., акад. НАПН України

Дзяк Г. В., ректор ДЗ "Дніпропетровська державна медична академія МОЗ України", д-р мед. наук, проф., акад. НАМН України

Думанський Ю. В., ректор Донецького національного медичного університету імені М. Горького, д-р мед. наук, проф., чл.-кор. НАМН України

Ждан В. М., ректор ВДНЗ України "Українська медична стоматологічна академія", д-р мед. наук, проф.

Запорожан В. М., ректор Одеського національного медичного університету, д-р мед. наук, проф., акад. НАМН України

Зіменковський Б. С., ректор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д-р фармац. наук, проф.
Юффе І. В., ректор ДЗ "Луганський державний медичний університет", д-р мед. наук, проф.

Колесник Ю. М., ректор Запорізького державного медичного університету, д-р мед. наук, проф.

Лісовий В. М., ректор Харківського національного медичного університету, д-р мед. наук, проф.

Максименко С. Д., директор Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, д-р психол. наук, проф., д. чл. НАПН України

Мороз В. М., ректор Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова, д-р мед. наук, проф., акад. НАМН України

Москаленко В. Ф., ректор Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, д-р мед. наук, проф., акад. НАМН України
Никоненко О. С., ректор ДЗ "Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України", д-р мед. наук, проф., акад. НАМН України

Орбан-Лембрик Л. Е., завідувач кафедри соціальної психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, д-р психол. наук, проф.

Проданчук М. Г., директор Інституту екологієси і токсикології імені Л. І. Медведя МОЗ України, д-р мед. наук, проф., чл.-кор. НАМН України

Рожко М. М., ректор ДВНЗ "Івано-Франківський національний медичний університет", д-р мед. наук, проф.

Туманов В. А., почесний ректор ПВНЗ "Київський медичний університет Української асоціації народної медицини", д-р мед. наук, проф.
Хвисюк М. І., ректор Харківської медичної академії післядипломної освіти, д-р мед. наук, проф.

Чепелєва Н. В., заступник директора з науково-дослідної роботи Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, д-р психол. наук, проф., чл.-кор. НАПН України

Черних В. П., ректор ДВНЗ "Національний фармацевтичний університет", д-р фармац. наук, д-р хім. наук, проф., д. чл. НАН України

Чернишенко Т. І., директор ДУ "Центральний методичний кабінет підготовки молодших спеціалістів МОЗ України"

Яценко Т. С., директор Центру глибинної психології НАПН України, д-р психол. наук, проф., д. чл. НАПН України

ЗМІСТ

<i>О. Є. Абатуров, І. Л. Височина, Л. Л. Петренко, О. М. Герасименко</i> ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У КОНТЕКСТІ БІОЕТИКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ ГЕНЕТИКИ	9
<i>Н. В. Авраменко, Д. Є. Барковський, О. В. Кабаченко, О. А. Нікіфоров, І. Б. Грідіна, О. О. Ломейко</i> ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ АСПЕКТІВ РЕПРОДУКТИВНОЇ МЕДИЦИНИ НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	13
<i>Н. В. Бачук-Понич, Т. О. Ілащук</i> ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ПРАКТИЦІ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА	16
<i>Т. О. Безрук, В. В. Безрук</i> МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	18
<i>А. М. Бербець</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДИК ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ	20
<i>П. О. Бідзіля, В. А. Жадько</i> СВІТОГЛЯДНА МОТИВАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	23
<i>Т. М. Бойчук, Ю. Ю. Малик, Т. О. Семенюк, Н. П. Пентелейчук</i> НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ “ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ” В БУКОВИНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	27
<i>Т. М. Бойчук, І. Г. Савка, М. І. Грицюк, І. В. Навчук</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО СКЛАДАННЯ ІСПИТІВ ДЛЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ДИПЛОМІВ НА БАТЬКІВЩИНІ ВИПУСКНИКІВ	30
<i>Л. Д. Борейко, Ю. С. Бужатару, А. І. Перижняк</i> КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	33
<i>Р. Є. Булик, Н. В. Черновська</i> РОЛЬ І МІСЦЕ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА	36
<i>О. Г. Буряк, Ю. М. Нечитайло</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПЕДІАТРІЇ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	38
<i>Т. П. Височанська</i> НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ – ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ ІЗ ДИСЦИПЛІН ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	41
<i>М. Б. Вовченко</i> АДАПТАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ 1–2 КУРСІВ У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	43
<i>О. П. Волосовець, С. П. Кривопустов, А. Я. Кузьменко, І. О. Логінова</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “ПЕДІАТРІЯ” В ІНТЕРНАТУРІ	45
<i>А. О. Волосовець, Н. С. Турчина</i> ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ НА КАФЕДРІ НЕВРОЛОГІЇ	47
<i>Ю. В. Вороненко, Ю. П. Вдовиченко, О. П. Мінцер, О. М. Вернер</i> МОНІТОРИНГ ЗНАТЬ ЯК ОСНОВА СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ІНТЕРНІВ	48

УДК378.016:616-053.2

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПЕДІАТРІЇ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

О. Г. Буряк, Ю. М. Нечитайло

Буковинський державний медичний університет

EXPERIENCE OF PEDIATRICS TEACHING IN THE CONTEXT OF SPECIALISTS TRAINING OF PRIMARY HEALTH CARE

O. H. Buriak, Yu. M. Nechytaio

Bukovyna State Medical University

У статті наведений огляд основних засад викладання студентам навчальних дисциплін “Пропедевтична педіатрія” та “Педіатрія”, які розраховані на оптимізацію засвоєння інформації, що в подальшому сприятимуть покращанню медичної допомоги дитячому населенню на рівні первинної ланки охорони здоров’я. На кафедрі значна увага приділена методиці засвоєння студентами основних практичних навичок, комунікативних навичок та застосування їх при збиранні анамнезу, спілкуванні з батьками й родичами дітей. Це зумовлено тим, що всі медичні працівники, які працюють у первинній ланці медико-санітарної допомоги, повинні чітко володіти методологією консультування сім’ї з питань догляду за здоровими та хворими дітьми, вигодовування, забезпечення оптимальних умов для нормального розвитку дитини.

The article offers an overview of basic principles of teaching students of academic disciplines “Propedeutical Pediatrics” and “Pediatrics”, which are designed to optimize the assimilation of the information in the future, will make it possible to improve the provision of medical care for the children in the primary level of health of the health care. At the department devotes much attention to the methodology of mastering by students the basic of practical skills of communicative skills and their application when collecting medical history, communicating with parents and relatives of children. This is due to the fact that all healthcare professionals working in primary care health care should possess a clear methodology of family counseling for care of healthy and sick children, feeding, providing of optimal conditions for the proper development.

Вступ. Як відомо, Верховна Рада України розглядає питання проведення реформи медичної галузі, роблячи акцент на удосконаленні надання медичної допомоги та перебудови первинної медико-санітарної допомоги на засадах загальної практики – сімейної медицини [1, 2].

Саме тому актуальним є пошук нових шляхів опанування студентами основними практичними навичками в роботі з дитячим населенням на рівні первинної медико-санітарної допомоги [3].

Основна частина. Проблема охорони здоров’я дітей є однією із найважливіших складових сучасної медицини України і має провідне значення для формування здоров’я нації. У забезпеченні належної медичної допомоги дітям на первинному рівні важливу роль відіграє, в контексті існуючих змін системи охорони здоров’я, лікар загальної практики – сімейний лікар. Саме тому працівниками кафедри особлива увага приділяється опануванню майбутніми лікарями основних практичних навичок, а саме:

вміння робити висновок про фізичний та психомоторний розвиток дітей різного віку; проводити клінічне обстеження та інструментальне дослідження різних органів та систем у здорових і хворих дітей; аналізувати вікові особливості функцій організму дитини; інтерпретувати стан систем організму дитини; розраховувати та складати добовий раціон вигодовування для немовлят; організувати раціональне харчування дітей, старших одного року.

Незважаючи на значне покращання оснащення та методів дослідження, на нашу думку, такими, що не втратили значення й нині, є збір анамнезу та огляд хворого. Це зумовлено необхідністю вміння спілкування лікаря з пацієнтом та його батьками. Знання лише фізіологічних особливостей дитячого організму сімейному лікарю недостатньо для ефективного спілкування з дітьми та їх батьками. Необхідно володіти методами вербальної і невербальної комунікації, яка у дітей займає чільне місце, знайти правильний підхід до дитини, завоювати її довіру, запевнити матір у корисності та доцільності усіх процедур. Правильний та ретельний збір анамнестичних даних

© О. Г. Буряк, Ю. М. Нечитайло

допомагає виявити існуючі зв'язки між хворобою та її причинами, дозволяє ознайомитися з умовами побуту дитини, встановити характер стосунків у сім'ї дитини та одержати інші дані, необхідні для подальшої верифікації діагнозу.

Саме тому на кафедрі впроваджено засвоєння практичних навичок шляхом відпрацювання годин самостійної роботи безпосередньо біля ліжка хворого. Студенти зобов'язані проводити вечірні чергування в стаціонарі клінічної бази кафедри, для більш ретельного засвоєння практичного матеріалу та удосконалення навичок на практиці, в об'ємі 55 годин, передбачених навчальною програмою. Під час роботи біля ліжка хворого студенти мають можливість навчитися прийомів ефективного спілкування з батьками та черговим медичним персоналом, використання яких є важливою умовою надання якісної медичної допомоги дитині.

Беручи до уваги, що в практичній діяльності лікар первинної ланки зобов'язаний проводити оцінку фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп, в навчальний процес активно впроваджено вирішення кластерних ситуаційних завдань, які стосуються даного розділу програми. А для покращання засвоєння матеріалу при вивченні тематичного модуля “Ріст і розвиток дитини”, до якого включені теми оцінки фізичного та нервово-психічного розвитку дитини, ми орієнтуємо увагу студентів на навчальний сайт, створений на сервері дистанційного навчання університету, який абсолютно повністю відповідає всьому спектру необхідних знань для засвоєння даного матеріалу. На навчальному сервері дистанційного навчання наведено як теоретичний матеріал, так і практичний матеріал у вигляді відеофайлів з конкретними методиками виконання практичних навичок.

Разом з тим з 2010 року на кафедрі в педагогічний процес при викладанні дисципліни “Педіатрія” включено клінічні протоколи медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років, які містять директивні питання щодо догляду за дітьми, вигодовування, оцінки фізичного та нервово-психічного розвитку.

У програмі вивчення дисципліни “Пропедевтична педіатрія” важлива роль відводиться об'єктивному обстеженню хворої дитини. На кафедрі даному розділу присвячується особлива увага, оскільки на рівні первинної ланки медико-санітарної допомоги відсутні елементарні лабораторно-технічні можливості для обстеження дитини. Саме тому лікар первинної ланки медичної допомоги повинен володіти повним спектром навичок об'єктивного обстеження дітей. З даною метою працівники кафедри практично на кож-

ному занятті проводять демонстрацію тематичних хворих з відпрацюванням методик обстеження. Засвоєння знань на практиці розподілені за темами модулів. Для правильного розуміння виконання спочатку методика практичної навички пояснюється, а вже потім демонструється алгоритм її виконання. Весь процес та рівень засвоєння знань пильно контролюються викладачами.

Ще одним дієвим методом засвоєння практичного матеріалу і відпрацювання комунікативних навичок є написання академічної історії хвороби. Студент самостійно проводить опитування пацієнта та його батьків, загальний огляд дитини, об'єктивне обстеження. Після цього пропонує, які саме додаткові методи дослідження необхідно провести залежно від ушкодженої системи організму. Курація хворих з наступним написанням історії хвороби, на нашу думку, розвиває клінічне мислення та стимулює відновлення знань з фундаментальних дисциплін.

Ще одним важливим розділом роботи лікаря первинної ланки медико-санітарної допомоги є консультування батьків із питань годування й догляду за здоровими дітьми. Виконуючи поради медичного працівника, дотримуючись відповідної практики годування й звертаючись до лікаря, як тільки в дитини з'являються симптоми хвороби, подальше лікування має легший характер та дозволяє досягнути швидшого позитивного ефекту від проведеної терапії.

Вивченню питань стосовно розрахунку необхідної кількості їжі на одне вигодовування, залежно від віку дитини та витрат енергії, оцінки добового раціону харчування дитини та правил корекції (при потребі) присвячений тематичний модуль “Дитяча нутриціологія”. Під час вивчення даного модуля на практичних заняттях студенти збирають анамнез вигодовування дітей, аналізують отримані дані, оформляють висновки щодо якості харчування дитини та надають свої рекомендації стосовно подальшої тактики вигодовування. Це все дозволяє в подальшій професійній діяльності вміло застосовувати отримані навички та якісно надавати поради батькам щодо правильного вигодовування дітей різного віку.

Вдосконалення практичних навичок продовжується на випускному курсі. Незважаючи на те, що на VI курсі студенти здебільшого здобувають знання про особливості перебігу та атипичних проявів дитячих хвороб, про індивідуальний і диференційований підхід у їх діагностиці та лікуванні, оволодівають алгоритмом вирішення практичних завдань діагностики, лікування, реабілітації, ми приділяємо особливу увагу закріпленню лікарських навичок, отриманих під час на-

вчання на попередніх курсах. Кількість засвоєних навичок відповідає кваліфікаційній характеристиці випускника, якість підготовки якого визначається здатністю застосовувати отримані знання та навички усіх профільних дисциплін на практиці, перетворити їх у стійкі професійні вміння. Також випускники вдосконалюють свої знання із застосування фармакологічних препаратів у дітей. Акцентується увага на методах розрахунку доз лікарської речовини, на дитячих формах випуску та особливостях використання різних лікарських препаратів у дітей, характерних ускладненнях від прийому препаратів. Особливо наголошується на грамотному, раціональному та обґрунтованому застосуванні антибіотиків, оскільки антимікробні препарати – це лікарські засоби, активність яких втрачається з часом, а розробка нових

ефективних антибіотиків вимагає значних витрат коштів і часу.

Висновок. Під час викладання педіатрії на молодших курсах, коли студенти вперше приходять на клінічні кафедри, особливу увагу необхідно звертати на особливості спілкування з батьками та засвоєння навичок консультування матерів із питань догляду, вигодовування, фізичного та нервово-психічного розвитку дітей у межах типової програми. На випускному курсі слід удосконалити набуті знання, що дасть можливість підготувати якісного фахівця для роботи саме на первинній ланці медико-санітарної допомоги.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку ми вбачаємо в пошуках нових форм інтегрованого викладання педіатрії на різних курсах.

Література

1. Устінов О. В. Реформа первинної медичної допомоги. Стратегія [Електронний ресурс] / О. В. Устінов // Український медичний часопис. – 2011. – № 6 (86). – Режим доступу до журн.: <http://www.umj.com.ua/article/20615/reforma-pervinnoi-medichnoi-dopomogi-strategiya>
2. Животенюк В. П. Державне регулювання реформування первинної медико-санітарної допомоги населенню на засадах сімейної медичної практики в Україні [Елек-

тронний ресурс] / В. П. Животенюк // Державне управління: теорія та практика. – 2009. – № 2 (10). – Режим доступу до журн.: http://www.academy.gov.ua/ej/ej10/doc_pdf/Zhyvotenyuk.pdf

3. Модернізація мережі закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу (методичні рекомендації). – К. : МОЗ України, 2012. – 14 с.

Отримано 12.03.14